

FIȘA DISCIPLINEI
(licență, învățământ la distanță)

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	Facultatea de Litere și Științe ale Comunicării
Departamentul	Departamentul de Limba și Literatura Română și Științele Comunicării
Domeniul de studii	Limbă și Literatură
Ciclul de studii	Licență
Programul de studii/calificarea	Limba și literatura română – O limbă și literatură modernă (franceză, germană)

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	ISTORIA LIMBII ROMÂNE LITERARE (R)					
Coordonator de disciplină	Prof. univ. dr. Niculina Iacob					
Tutore / Titularul activităților de tutorat / activităților aplicative asistate	Prof. univ. dr. Niculina Iacob					
Anul de studiu	III	Semestrul	5	Tipul de evaluare	C	
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC - complementară					DS
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DO - obligatorie (impusă), DA - opțională (la alegere), DL - facultativă (liber aleasă)					DA

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	28	SI	36	AT	4	TC	10	AA	-
---	----	----	----	----	---	----	----	----	---

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	15
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	10
II c) Pregătire teme, referate, portofolii sau eseuri	14
II d) Tutoriat	4
III Examinări	2
IV Alte activități:	

Total ore pe semestru	50
Numărul de credite	2

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	•
Competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5. Condiții (acolo unde este cazul)		
Studiu individual		•
Desfășurare aplicații	AT	• sală de curs dotată cu tablă, laptop, videoproiector
	TC	•
	AA	•

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> Utilizarea adecvată a conceptelor în studiul istoriei limbii literare; Comunicarea eficientă, scrisă și orală în limba română; Descrierea sistemului gramatical al limbii române literare și utilizarea acestuia în interacțiunea verbală.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> Utilizarea componentelor domeniului limbă și literatură în deplină concordanță cu etica profesională; Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice; <p>Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	- să cunoască periodizarea limbii române literare și trăsăturile acesteia în funcție de fiecare etapă de evoluție.
Obiective specifice	<p>Studentul va fi în măsură:</p> <ul style="list-style-type: none"> - să fixeze reperele începuturilor limbii române literare; - să fixeze reperele bazei dialectale a limbii române literare; - să analizeze un text, evidențiind principalele caracteristici ale nivelurilor limbii (grafia, fonetica, morfologia, sintaxa, lexicul); - să analizeze comparativ texte din aceeași perioadă de evoluție a limbii române literare, aparținând diferitelor variante regionale, și să stabilească aspectele convergente și pe cele divergente; - să analizeze comparativ texte din etape diferite din evoluția limbii române literare și să stabilească aspectele convergente și pe cele divergente; - să circumscrie un text dat, în funcție de particularitățile lingvistice, atât variantei literare pe care o reprezintă, cât și etapei de evoluție în care se încadrează.

8. Conținuturi și activități

Unități de învățare / Studiu individual	Nr. ore	Metode de predare/învățare	Observații
• Obiectul și metoda cercetării. Definiția și sfera noțiunii de limbă literară. Caracterul normat și caracterul cultivat al limbii literare. Periodizarea istoriei limbii române literare	2	Studiu individual	
• Originea limbii române literare. Epoca de formare și baza dialectală a românei literare	2	Studiu individual	
• Epoca veche (secolul al XVI-lea): - apariția scrisului în limba română: vechimea scrierii chirilice românești; începuturile scrierii românești cu litere latine; - cauzele introducerii limbii române în scris: teoria imboldului intern, teoria influențelor externe, interacțiunea factorilor interni și externi	2	Studiu individual	
• Epoca veche (secolul al XVI-lea) - continuare: - norma literară în limba textelor rotacizante. Considerații privind locul și momentul traducerii acestor texte; - raporturile dintre textele rotacizante și tipăriturile lui Coresi; - rolul tipăriturilor coresiene în formarea limbii române literare	2	Studiu individual	
• Secolul al XVII-lea și secolul al XVIII-lea până la 1780: - dezvoltarea societății românești în această perioadă; - preocupări teoretice pentru problemele limbii literare; - structura limbii române literare: fonetică, morfologie, sintaxă, lexic	2	Studiu individual	
• Faza de tranziție la epoca modernă (1780–1825). Contribuția Școlii Ardelene și a lui Ion Heliade Rădulescu la modernizarea limbii române literare	2	Studiu individual	
• Direcții în dezvoltarea limbii române literare moderne. Unificarea și modernizarea normelor limbii române literare moderne	2	Studiu individual	
Bibliografie			
1. Iordan, Iorgu, <i>Limba literară. Studii și articole</i> , Craiova, 1977. 2. Gheție, Ion, Mareș, Al., <i>De când se scrie românește?</i> , București, 2001. 3. Gheție, Ion, <i>Istoria limbii române literare. Privire sintetică</i> , București, 1978. 4. Idem, <i>Baza dialectală a românei literare</i> , București, 1982. 5. Idem, <i>Introducere în studiul limbii române literare</i> , București, 1982.			

6. Idem, *Structura și evoluția limbii române (de la origini – 1860)*, București, 1981.
7. Idem (coordonator), *Istoria limbii române literare*. Vol. I, *Epoca veche*, București, 1997.
8. Iacob, Niculina, *Limbaul biblic românesc*, I–II, Suceava, 2001.
9. Istrate, Gavril, *Originea limbii române literare*, Iași, 1981.
10. Ivănescu, G. *Problemele capitale ale vechii române literare*, Iași, 1947.
11. Idem, *Istoria limbii române*, Iași, 1980.
12. Idem, *Studii de istoria limbii române literare*, Iași, 1989.
13. Munteanu, Ștefan, Țara V. D., *Istoria limbii române literare*, București, ediția I 1978, ediția a II-a 1983.
14. Oprea, Ioan, Nagy, Rodica, *Istoria limbii române literare. Epoca modernă*, Editura Universității, Suceava, 2002.
15. Rosetti, Al., *Istoria limbii române (de la origini până la începutul secolului al XVII-lea)*, București, 1986.
16. Rosetti, Al., Cazacu, B., Onu, L., *Istoria limbii române literare*, Vol. I, *De la origini până la începutul secolului al XIX-lea*, București, 1971.
17. *Studii de istoria limbii române literare. Secolul al XIX-lea*, I-II, Editura pentru Literatură, [București], 1969, [SILRL].
18. *Studii de limbă literară și filologie*, I-III, Editura Academiei, București, I.1969, II.1972, III.1974, [SLLF].
19. Ursu, N. A., *Formarea terminologiei științifice românești*, București, Editura Științifică, 1962.
20. Zugun, Petru, *Unitate și varietate în evoluția limbii române literare*, Iași, 1977.

Bibliografie minimală

- Gheție, Ion (coordonator), *Istoria limbii române literare*. Vol. I, *Epoca veche*, București, 1997.
- Iacob, Niculina, *Limbaul biblic românesc*, I–II, Suceava, 2001.
- Munteanu, Ștefan, Țara V. D., *Istoria limbii române literare*, București, ediția I 1978, ediția a II-a 1983.
- Rosetti, Al., Cazacu, B., Onu, L., *Istoria limbii române literare*, Vol. I, *De la origini până la începutul secolului al XIX-lea*, București, 1971.
- Oprea, Ioan, Nagy, Rodica, *Istoria limbii române literare. Epoca modernă*, Editura Universității, Suceava, 2002.

Activități de tutorat (AT) și de evaluare pe parcurs (TC) / activități aplicative asistate (AA)	Nr. ore	Metode de predare/învățare	Observații
Activități tutoriale			
<ul style="list-style-type: none"> Originea limbii române literare. Epoca de formare și baza dialectală a românei literare 	2	expunerea conversația demonstrația didactică problematizarea	
<ul style="list-style-type: none"> Faza de tranziție la epoca modernă (1780–1825). Contribuția Școlii Ardelene și a lui Ion Heliade Rădulescu la modernizarea limbii române literare 	2	expunerea conversația demonstrația didactică problematizarea	
Teme de control			
1. A) Noul Testament de la Bălgrad (1648) – text de referință în cultura românească 1.1. Analiza celor două predoslovii: a) <i>Predoslovie către Măriia Sa Craiul Ardealului</i> b) <i>Predoslovie către cetitori</i> 1.2. Trăsături ale limbii textului de la 1648 1. B) Contribuția lui Dosoftei la introducerea limbii române în biserică a) Personalitatea lui Dosoftei în epocă b) Opera acestuia c) Traducerea în versuri a <i>Psaltirii</i>	2	referat întocmit pe baza bibliografiei	
2. Tradiția traducerii Bibliei în perioada veche și premodernă A) Biblia de la București (1688) – prima traducere integrală a Septuagintei în limba română a) Analiza prefețelor din textul de la București (<i>Prefața I</i> – semnată de Ioan Șerban Cantacuzino; <i>Prefața a II-a</i> – semnată de Dosithe, patriarhul Ierusalimului, și dedicată	2	referat întocmit pe baza bibliografiei	

lui Ioan Șerban Cantacuzino; b) <i>Însemnarea de la p.932</i> a fraților Șerban și Radu Greceanu și <i>Însemnarea (epilogul) de la p.933</i> a lui Mitrofan, episcopul de Huși; c) Trăsături ale limbii textului de la 1688; d) Importanța textului de la București. B) 4. <i>Vulgata de la Blaj</i> – unica traducere a Vulgatei în limba română a) Cea dintâi lucrare de anvergură realizată în echipă; b) De ce <i>Vulgata</i> ? c) Particularități ale limbii acestei traduceri. C) <i>Biblia de la Blaj (1795)</i> – a doua traducere a Septuagintei în limba română a) analiza prefetei <i>Cătră cetitori</i> – semnată de Samuil Micu; b) particularități ale limbii acestui text; c) <i>Biblia de la 1795</i> – sursă pentru ediții ulterioare ale textului sacru în limba română.			
3. Cronicarii moldoveni și Dimitrie Cantemir –rolul lor în dezvoltarea limbii române literare a) concepția lor despre originea limbii române și despre necesitatea înregistrării faptelor b) opera cronicarilor c) aspecte ale limbii române literare la cronicarii moldoveni d) concepția lingvistică a lui Dimitrie Cantemir (în <i>Descrierea Moldovei</i> și în <i>Hronicul vechimei...</i>) e) opera în limba română f) aspecte ale limbii literare în opera lui D. Cantemir	2	referat întocmit pe baza bibliografiei	
4. Contribuția Școlii Ardelene la modernizarea culturii române și a limbii române literare. De la Inochentie Micu-Klein la Lexiconul de la Buda a) Unirea cu Biserica Romei - premisă pentru emanciparea românilor din Transilvania b) Rolul școlii și al cărții în modernizarea culturii române și a limbii române literare. Deschiderea școlilor de la Blaj (1754) și tipărirea de cărți c) Activitatea corifeilor: Samuil Micu, Gheorghe Șincai, Petru Maior, Ioan Budai-Deleanu	2	referat întocmit pe baza bibliografiei	
5. Direcții în dezvoltarea limbii române literare. De la Ion Heliade Rădulescu la consolidarea direcției naționale prin Titu Maiorescu și prin opera marilor clasici a) Ion Heliade Rădulescu modelator al limbii literare în prima jumătate a secolului al XIX-lea. Tendința italianizantă din a doua jumătate a secolului al XIX-lea; b) Direcția latino-romanică; c) Curentul latinist; d) Influența franceză e) Tendința analogistă; f) Direcția națională; g) Momentul Titu Maiorescu h) Consolidarea direcției naționale prin opera marilor clasici	2	referat întocmit pe baza bibliografiei	
Activități aplicative asistate			
• -			
Bibliografie			
1. Andriescu, Alexandru, <i>Studiu introductiv la volumul Dosoftei, Opere I, Versuri</i> , ediție critică de N. A. Ursu, Buc., 1978. 2. <i>Biblia de la Blaj (1795)</i> , ediție jubiliară, Roma, 2000; vezi și: https://remusmirceabirtz.wordpress.com/tag/biblia-vulgata-1760-blaj/ 3. <i>Biblia Vulgata. Blaj 1760–1761</i> , Vol. I–V, Editura Academiei Române, București, 2005; vezi și: https://remusmirceabirtz.wordpress.com/tag/biblia-vulgata-1760-blaj/			

4. Cartoian, Nicolae, *Istoria literaturii române vechi*, București, 1980.
5. Căndea, Virgil, *Războiul dominant. Contribuții la istoria umanismului românesc*, Cluj, 1979; capitolul Nicolae Milescu și începuturile traducerilor umaniste în limba română.
6. Chindriș, Ioan, Iacob, Niculina, *Petru Maior în mărturie antologică*, Editura Mega, 2016
7. Chindriș, Ioan, Iacob, Niculina, *Ioan Budai-Deleanu în mărturie antologică*, Editura Napoca Star, 2012.
8. Chindriș, Ioan, Iacob, Niculina, *Samuil Micu în mărturie antologică*, Editura Galaxia Gutenberg, 2010.
9. Chindriș, Ioan, *Secolele Bibliei de la Blaj*, în vol. Ioan Chindriș, *Crâmpoie din Școala Ardeleană*, Editura Dacia XXI, 2010, p. 225–351.
10. Chindriș, Ioan, *Testamentul lui Petru Pavel Aron*, în *Biblia Vulgata. Blaj 1760–1761*, Vol. I.
11. *Contribuții la istoria limbii române literare în secolul al XIX-lea*. Redactor responsabil: Tudor Vianu, Editura Academiei, București, I. 1956, II. 1958, III. 1962 [CILRL].
12. Coteanu, Ion, *Româna literară și problemele ei principale*, București, 1961.
13. Coteanu, Ion, *Structura și evoluția limbii române (de la origini până la 1860)*, București, Editura Academiei, 1981.
14. Giosu, Ștefan, *Dimitrie Cantemir. Studiu lingvistic*, București, 1973.
15. Iacob, Niculina, *Biblia de la Blaj – Moment de referință în cultura românească*, în Conferințele Academiei Române. Ciclul „Limba română și relațiile ei cu istoria și cultura românilor”, Editura Academiei Române, București, 2004
16. Iacob, Niculina, Chindriș, Ioan, *Biblia lui Petru Pavel Aron (1760-1781), unica traducere a Vulgatei în limba română*, în Conferințele Academiei Române. Ciclul „Limba română și relațiile ei cu istoria și cultura românilor”, „Galaxia Gutenberg”, 2010.
17. Iacob, Niculina, *Limba și stilul Vulgatei de la Blaj*, în *Biblia Vulgata. Blaj 1760–1761*, Vol. V.
18. Iacob, Niculina, *Limba biblică românească*, vol. I-II, Suceava, 2001.
19. Manolescu, Nicolae, *Istoria critică a literaturii române*, I, Buc., 1990 (de la Dosoftei înainte).
20. Marginai, Ioan, *Stihuri din Sfânta Scriptură pentru multe lucruri. Prima concordanță biblică românească* ediție prin după manuscris inedit de Ioan Chindriș și Niculina Iacob, Galaxia Gutenberg, 2009, (cu studiu introductiv, not glosar).
21. Moldovanu, Dragoș, *Dimitrie Cantemir între Orient și Occident*, București, 1997.
22. *Monumenta linguae Dacoromanorum*, Pars I, *Genesis*, Iași, 1988; studiile introductive semnate de Paul Miron, Al. Andriescu și V. Arvinte.
23. Oprea, Ioan, Nagy, Rodica, *Istoria limbii române literare. Epoca modernă*, Editura Universității, Suceava, 2002.
24. Piru, Alexandru, *Istoria literaturii române*, Buc., 1977.
25. Rosetti, Alexandru, Cazacu, Boris, Onu, Liviu, *Istoria limbii române literare*, vol. I, De la origini până la începutul secolului al XIX-lea, Buc., 1971.
26. Rotaru, Ion, *O istorie a literaturii române*, I, Galați, 1994.
27. *Studii de istoria limbii române literare. Secolul al XIX-lea*, I-II, Editura pentru Literatură, [București], 1969, [SILRL].
28. *Studii de limbă literară și filologie*, I-III, Editura Academiei, București, I. 1969, II. 1972, III. 1974, [SLLF].
29. Șesan, Dragoș, *Noul Testament de la Bălgrad*, Brașov, 2002.
30. Țepelea, Gabriel, *Câteva precizări în legătură cu izvoarele și glosele Noului Testament de la Bălgrad (1648)*, în LR, XII, 1963, nr.3, p.274-282.
31. Țepelea, Gabriel, *Predolsoviile Noului Testament de la Bălgrad (1648)*, în LR, XIII, 1964, nr.2, p.149-156.
32. Ursu, N. A., *Formarea terminologiei științifice românești*, București, Editura Științifică, 1962.

Bibliografie minimală

- Gheție, Ion (coordonator), *Istoria limbii române literare*. Vol. I, *Epoca veche*, București, 1997.
- Iacob, Niculina, *Limba biblică românească*, I–II, Suceava, 2001.
- Munteanu, Ștefan, Țăra V. D., *Istoria limbii române literare*, București, ediția I 1978, ediția a II-a 1983.
- Rosetti, Al., Cazacu, B., Onu, L., *Istoria limbii române literare*, Vol. I, *De la origini până la începutul secolului al XIX-lea*, București, 1971.
- Oprea, Ioan, Nagy, Rodica, *Istoria limbii române literare. Epoca modernă*, Editura Universității, Suceava, 2002.

9. **Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului**

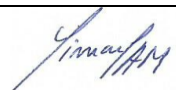
•

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
SI	Cunoașterea și interpretarea adecvată a conceptelor de bază	Examen oral pe baza tematicii cursurilor	50%
AT	Participare activă la AT		20%

TC	Cunoașterea bibliografiei, capacitatea de interpretare și de analiză	Portofoliu realizat cu temele de control Discuție pe marginea a două teme din portofoliu, la alegere	30%
AA			
Standard minim de performanță			
Standarde minime pentru nota 5: <ul style="list-style-type: none"> - însușirea principalelor noțiuni, idei, teorii; - cunoașterea problemelor de bază din domeniu; - portofoliu cu trei teme din cele șapte; - parcurgerea unei bibliografii minime (cel puțin două cărți din cele indicate). 			
Standarde minime pentru nota 10: <ul style="list-style-type: none"> - abilități, cunoștințe certe și profund argumentate; - exemple analizate, comentate; - mod personal de abordare și interpretare; - portofoliu cu cinci teme din cele șapte; - parcurgerea a 4 lucrări din bibliografia indicată. 			

Data completării	Semnătura coordonatorului de disciplină	Semnătura tutorelui
20 septembrie 2021		

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament	Semnătura Prodecan / Coordonator CIDFC
1.10.2021		

Data aprobării în Consiliul facultății	Semnătura decanului
1.10.2021	